

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 (58-62)

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

อุปวิทย์ สุวคันธ์กุล, โอภาส สุขหวาน, อัมพวัน บุตรสุนทร

สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของ บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหลักสูตรที่ใช้อยู่เดิมในด้านเนื้อหาหลักสูตร และกระบวนการฝึกอบรม เพื่อนำมาใช้กำหนดกรอบปัญหาในแต่ละด้านของการฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นและนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในการฝึกอบรม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนเพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตร จุดประสงค์เนื้อหาสาระของวิชาในหลักสูตรตามลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนาหลักสูตร หลังจากในขั้นตอนที่ 1 นั้นจะให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบหลักสูตรทำการตรวจสอบหลักสูตร ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการตรวจสอบหลักสูตรมีทั้งหมด 3 ด้าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญในการทดสอบทางประสาทสัมผัส ผู้เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ด้วยประสาทสัมผัสและทำการแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรซึ่งกระบวนการที่จะใช้นี้จะนำเทคนิคการฝึกอบรมมาใช้โดยจะเน้นการให้ความรู้จากการบรรยาย โดยวิทยากรผู้มีความรู้และความชำนาญในแต่ละด้านรวมถึงมีการแบ่งกลุ่ม เพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมได้อภิปรายในแต่ละเรื่องของปัญหา

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการประเมินผลหลักสูตร ในส่วนที่สามนี้เป็นขั้นตอนการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งลักษณะการประเมินผลจะใช้วิธีการประเมินผลระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมโดยใช้เกณฑ์ 90/90 ซึ่งจากผลที่ได้พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้าน คิดเป็นร้อยละ 99.53 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 90/90 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การทดสอบทางประสาทสัมผัส

อุปวิทย์ สุวคันทกุล, โภกาส สุขหวาน, อัมพวัน บุตรสุนทร
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 (58-62)

Abstract

The purpose of this thesis was to developed a curriculum on sensory evaluation training program for product quality inspection of Foremost Friesland (Thailand) Public Company Limited. The procedure was divided into three parts. First : Study and gather information Study and review the relevant documents of the existing curriculum and training process; this is to define the range of problem of each area of sensory evaluation training, and to test product quality and bring back the result to help develop the curriculum. Analyzing and ordering the importance of the problem occurring in the training was conducted so as to use the result from the process to plan in order to define the structure, goals and content of curriculum according to the importance. Second : Curriculum development. This step was about applying the curriculum. After that, the curriculum would be looked over by the professional agents. There existed 3 areas in the inspector of curriculum, namely, professional agents in curriculum development, in sensory test and in analyze by using sensation. Thus, this was correct in the way that professional agents had suggested. The process to be applied would bring the training techniques in; it would highlight on the sharing knowledge from the lecture from professional agents in each area, after so the trainees were formed into groups so that they could make the discussion in each topic of the problem. Third : The evaluation of the curriculum development. This step related to the operation of the curriculum after it had been actually used. The population and sample group were the same as in the second step. The evaluation was conducted during the period of training and after the training period as well; the standard was set at 90/90 because this can indicate the progress of trainees and thus the curriculum. According to the result, curriculum of sensory evaluation training program is above the standard of 90/90 and the hypothesis is accepted.

Keyword : Curriculum Development, Sensory Evaluation

ภูมิหลัง

ผลิตผลจากธรรมชาติ อาหารที่ผูกพันกับการเจริญเติบโตของมวลมนุษยทั่วโลก นมสดจัดเป็นอาหารประเภทโปรตีนที่มีคุณประโยชน์และให้คุณค่าทางโภชนาการอย่างสูงแก่ร่างกายจนสามารถเรียกได้ว่าเป็นอาหารธรรมชาติที่สมบูรณ์แบบ เพราะมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อร่างกายหลายชนิด อาทิ โปรตีนไขมันแคลเซียม ฟอสฟอรัส ฮาตุเหล็ก ไบโตามินและแร่ธาตุอื่น ๆ อีกมากมาย การดื่มนมเป็นประจำจึงช่วยให้ร่างกายแข็งแรงมีพลาสมาที่ดี นมสดได้ถูกนำมาพัฒนาเป็นอาหารนมหลากหลายชนิด อาทิ เช่น นมสดพร้อมดื่ม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต เป็นต้น การบริโภคอาหารนมได้เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในหมู่คนไทย “โฟร์โมสต์” เป็นชื่อนมของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟริสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทเอกชนที่มีความภูมิใจที่มีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ทัดเทียมอารยประเทศ ด้วยการค้นคว้าพัฒนาและผลิต

แต่อาหารนมที่มีคุณภาพสูง อุดมด้วยคุณค่าทางโภชนาการช่วยส่งเสริมสุขภาพพลานามัยที่ดีให้แก่ผู้บริโภคทุกเพศและทุกวัย. (บริษัทโฟร์โมสต์ ฟริสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด(มหาชน). 2544.)บริษัทโฟร์โมสต์ ฟริสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทเอกชนในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินกิจการด้านการผลิตอุตสาหกรรมนม เพื่อการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศในฐานะที่เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ในอุตสาหกรรมนมที่ดำเนินกิจการมาช้านานและมีเครือข่ายทั่วโลกที่สามารถทำอะไรได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งยังได้รับการยอมรับและยกย่องให้เป็นผู้ผลิตนมที่มีคุณภาพเนื่องจาก ในอุตสาหกรรม การผลิตนม นั้น เป็นอุตสาหกรรม ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสุขภาพร่างกายของมนุษย์ทำให้ทุกประเทศ ทุกบริษัทที่ผู้ผลิตต่างมุ่งหวังที่จะสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการทำงานภายในองค์กรให้บรรลุตามศักยภาพของตนเอง ให้เป็นศูนย์กลางในอุตสาหกรรมนมและ เพื่อความเป็นผู้นำในธุรกิจ

อุปวิทย์ สุวคันธ์กุล, โอบาส สุขหวาน, อัมพวัน บุตรสุนทร
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 (58-62)

การผลิตนมของโลก. (บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน).2544.)

ภายใต้สภาวะการแข่งขันอย่างรุนแรงของอุตสาหกรรมนมภายในประเทศ ทำให้บริษัทต้องปรับกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาและการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านต่างๆของบริษัทฯจึงมุ่งเน้นปรับปรุง ให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนและเพื่อช่วยส่งเสริมเกษตรกรโคนมภายในประเทศ ทั้งยังเป็นการช่วยสร้างงานสร้างรายได้ตามนโยบายของรัฐบาลไทย ซึ่งบริษัทฯได้ดำเนินการตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้ยึดมั่นเสมอมาตลอดระยะเวลา 45 ปี คือ “เตรียมพร้อมไปกับชีวิต” นั่นคือความสามารถในการให้กับลูกค้าในสิ่งที่ดีๆเพื่อให้ได้คุณภาพชีวิตที่ดีอีกทั้ง ยังมีการจัดฝึกอบรมให้กับบุคลากรภายในบริษัทฯอย่างพิถีพิถันและผ่านขั้นตอนอย่างเป็นระบบ (เอกสารรอบรั้วโฟร์โมสต์ประจำปี 2547.ปีที่ 4. ฉบับที่ 19 มิถุนายน – เมษายน. การฝึกอบรมและพัฒนา. บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน).)

เพื่อเป็นการพัฒนาและกระตุ้นความสามารถในการทำงานให้ได้อย่างแท้จริง รวมถึงการมีไหวพริบปฏิภาณที่ดีมีสติควบคุมสถานการณ์บุคลากรทุกคน จึงต้องผ่านการฝึกอบรม ก่อนเพื่อเข้าทำงานจริงและยังต้องมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องในแต่ละสายงาน การทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ และมุ่งเน้นให้บุคลากรสามารถนำมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความเข้าใจ ยอมรับในกฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆของบริษัทฯและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน (เอกสารรอบรั้วโฟร์โมสต์ประจำปี 2547.ปีที่ 4. ฉบับที่ 22 กันยายน – ตุลาคม. ปฐมนิเทศพนักงานใหม่. บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน).)

ตามหลักนโยบายการฝึกอบรมของบริษัทฯดังนี้คือ

1. จัดหลักสูตรการพัฒนาฝึกอบรมที่สัมฤทธิ์ผลตามความจำเป็นของงานที่พนักงานรับผิดชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. การพัฒนาและฝึกอบรมถือเป็นความรับผิดชอบร่วมระหว่างพนักงานและบริษัทฯ

3. บริษัทฯส่งเสริมให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองนอกเหนือจากการพัฒนาและฝึกอบรมที่บริษัทฯได้จัดให้

4. การส่งพนักงานเข้าฝึกอบรมและพัฒนางานจะต้องได้รับการเห็นชอบจากผู้บริหารจัดการต้นสังกัดและฝ่ายทรัพยากรบุคคล.(เอกสารการฝึกอบรมประจำปี.ของ บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน).2548: นโยบายการฝึกอบรม.)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น (Sensory Evaluation for Product Quality Checking) เพื่อรักษาระดับและศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อไป.

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและประเมินผลของหลักสูตรด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าวิจัย มีความสำคัญเป็นหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบ ทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้สำหรับฝึกอบรมพนักงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยิ่งขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของ บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ในครั้งนี้ จะศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยสามารถแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนา

หลักสูตร

อุปวิทย์ สุวคันธกุล, โอบาส สุขหวาน, อัมพวัน บุตรสุนทร
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 (58-62)

ขั้นตอนที่ 3 ขึ้นดำเนินการประเมินผลหลักสูตร
ในส่วนที่สามนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย

ประชากร เป็นพนักงานในสายงานฝ่ายการผลิต
ฝ่ายควบคุมคุณภาพ ฝ่ายประกันคุณภาพ ฝ่ายวิจัยและ
พัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งโรงงานโฟร์โมสต์ลำโพงและโรงงานโฟร์
โมสต์หลักสี่ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย)
จำกัด (มหาชน)

กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นพนักงานในสาย
งานฝ่ายการผลิต ฝ่ายควบคุมคุณภาพ ฝ่ายประกันคุณภาพ
ฝ่ายวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ของโรงงานโฟร์โมสต์หลักสี่
บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
ซึ่งการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจะคัดเลือกมาจากพนักงานสาย
งานต่าง ๆ แบ่งเป็น 4 กลุ่มแบ่งตามความรับผิดชอบแต่ละ
สายงาน หัวหน้าสายงาน จำนวน 8 คน และ พนักงานสาย
งานต่าง ๆ จำนวน 22 คน ที่ผ่านการฝึกอบรมการทดสอบทาง
ประสาทสัมผัสสำหรับตรวจสอบคุณภาพผลผลิต ในปี พ.ศ.
2547

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

1. ความรู้ในด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส
สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น
2. ทักษะในด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส
สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมการทดสอบทางประสาทสัมผัส
สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีส
แลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) การประเมินผล
หลักสูตรมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 90/90

สรุปผลการวิจัย

ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบ
ทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของ

บริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

การประเมินผลหลักสูตร ผลรวมของการ
ฝึกอบรมในส่วนประสาทสัมผัสในทุกด้านมีประสิทธิภาพ
ระหว่างฝึกอบรม 97.07 และหลังการฝึกอบรมในส่วน
ประสาทสัมผัสในทุกด้าน 99.53 แสดงให้เห็นว่าการพัฒนา
หลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส
สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีส
แลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพสูง
กว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 90/90.

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัยหลักสูตรฝึกอบรมด้าน
การทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพ
เบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย)
จำกัด (มหาชน) สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ขึ้นดำเนินการประเมินผลหลักสูตร ผลการวิจัยที่
ได้จากกรวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าหลักสูตรฝึกอบรมด้าน
การทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพ
เบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย)
จำกัด (มหาชน) มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 90/90 และ
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมี ประสาทสัมผัสทางตามี
ประสิทธิภาพระหว่างการฝึกอบรม 97.50 และประสิทธิภาพ
หลังการฝึกอบรม 100 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
90/90 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ทดสอบสามารถบอกลักษณะทาง
ประสาทสัมผัส ซึ่งได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ
เพ็ญขวัญ ชมปรีดา (2545 : 8-9) ได้ศึกษาพบว่า การ
ทดสอบทางประสาทสัมผัสสำหรับตรวจสอบคุณภาพผลผลิต
ที่ใช้การวัดประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น
ผิวหนังส่วนต่างๆ ของร่างกายทำให้ช่วยลดความเสี่ยงในการ
ตัดสินใจ ผู้ทดสอบสามารถบอกลักษณะทางประสาทสัมผัส
ของผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากส่วนผสมของ
ผลิตภัณฑ์ได้ ประสาทสัมผัสทางหูมีประสิทธิภาพระหว่างการ
ฝึกอบรม 96.67 และประสิทธิภาพหลังการฝึกอบรม 99.44
ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 ประสาท
สัมผัสทางจมูกมีประสิทธิภาพระหว่างการฝึกอบรม 98.06

อุปวิทย์ สุวคันธกุล, โอบาส สุขหวาน, อัมพวัน บุตรสุนทร
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2552 (58-62)

และประสิทธิภาพหลังการฝึกอบรม 99.44 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เข้ารับการอบรมมีองค์ประกอบสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามพื้นฐานและความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับสาคร พุทธปวน (2533 และ 2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการป้องกันการใช้ยาผิดและยาเสพติด สำหรับบุคลากรในงานสาธารณสุขมูลฐาน ผลการวิจัยได้หลักสูตรฝึกอบรมการป้องกันการใช้ยาผิดและยาเสพติดสำหรับบุคคลในงานสาธารณสุขมูลฐาน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรคือ สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เนื้อหา การอบรม กิจกรรมและวิธีการอบรม วิธีการประเมินผู้เข้ารับการอบรม โดยมีรายละเอียดองค์ประกอบต่างๆ ครอบคลุมความรู้ในการป้องกันการใช้ยาผิดและยาเสพติด ซึ่งรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามพื้นฐานและความพร้อมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้ให้การฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ทางปากมีประสิทธิภาพระหว่างการฝึกอบรม 96.19 และประสิทธิภาพหลังการฝึกอบรม 99.29 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 ประชาสัมพันธ์ทางผิวหนังมีประสิทธิภาพระหว่างการฝึกอบรม 96.67 และประสิทธิภาพหลังการฝึกอบรม 99.44 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 90/90 ซึ่งสอดคล้องกับวิเชียร ชิวพิมาย (2538 : 7-15) ได้กล่าวว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการทำงานและชีวิตประจำวัน

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปเป็นหลักสูตรฝึกอบรมทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพ

เบื้องต้น ของบริษัทโฟร์โมสต์ ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มีดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในหน่วยงาน ได้รับการฝึกอบรม
2. ควรมีการแนะนำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ให้ถูกต้อง
3. ควรจัดตั้งศูนย์การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการทดสอบทางประสาทสัมผัส สำหรับตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ได้คุณภาพที่ดี
4. ควรมีวิจัยการที่มีความชำนาญเฉพาะทางในการฝึกอบรมให้มีเพิ่มขึ้น

บรรณานุกรม

- [1.] ประวัติความเป็นมา.(2544).บริษัทโฟร์โมสต์ฟรีสแลนด์ (ประเทศไทย)จำกัด (มหาชน).ถ่ายเอกสาร.
- [2.] รوبرัวโฟร์โมสต์.(2547.มิถุนายน-เมษายน).การฝึกอบรมและพัฒนา.วารสารโฟร์โมสต์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 19.
- [3.] รوبرัวโฟร์โมสต์.(2548.มกราคม-กุมภาพันธ์).เลาะรั้วฟาร์มโคนม.วารสารโฟร์โมสต์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 24.